

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEMREPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci stěžovatelky **E. V.**, zastoupené Mgr. Romanem Seidlerem, advokátem se sídlem v Plzni, Na Jíkalce 13, za účasti **Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 11. 2004, č. j. 24 Az 2323/2003 - 44,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Rozhodnutím Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán“), ze dne 26. 11. 2003, č. j. OAM-6113/VL-10-04-2003, nebyl stěžovatelce podle ust. § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), udělen azyl a současně bylo vysloveno, že se na stěžovatelku nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 tohoto zákona.

Proti tomuto rozhodnutí podala stěžovatelka žalobu, která byla zamítnuta napadeným rozsudkem krajského soudu, protože soud dospěl k závěru, že rozhodnutí správního orgánu vycházelo ze spolehlivě zjištěného stavu věci a bylo vydáno v souladu s právními předpisy.

Ve včas podané kasační stížnosti namítá stěžovatelka stížní důvod obsažený v ust. § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Uvedla, že v Moldavsku má velké problémy, neboť

by mohli zabít jejího manžela, a proto bude pro oba lépe, když nebudou žít doma. V roce 2002 ji muži v maskách, kteří se ptali na manžela, uhodili. V květnu 2003 ji ti lidé navštívili znovu a opět ji fyzicky napadli. Na policii se nemělo smysl obracet, neboť se tam vše kupuje. Stěžovatelka je přesvědčena, že je pronásledována, neboť jí vyděrači znemožňují shromažďovat se se svými přáteli na veřejnosti. Státní orgány jí nejsou schopny zajistit účinnou ochranu. Proto by jí mohl svědčit některý z důvodů pro udělení azylu. Krajskému soudu dále vytkla, že se dostatečně nevypořádal s otázkou humanitárního azylu. Stěžovatelka v České republice vede řádný život a nepředstavuje bezpečnostní riziko, proto navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení a přiznal jí náklady řízení. Současně požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Správní orgán ve svém vyjádření popřel oprávněnost kasační stížnosti s tím, že jak jeho rozhodnutí, tak i rozhodnutí soudu, bylo vydáno v souladu s právními předpisy. V dalším odkázal na správní spis. Navrhl nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti a její zamítnutí.

Ze správního spisu, který soudu předložil správní orgán, vyplynuly následující podstatné skutečnosti:

Stěžovatelka podala dne 19. 11. 2003 návrh na zahájení řízení o udělení azylu. Dne 25. 11. 2003 byl se stěžovatelkou veden, v ruském jazyce za účasti tlumočníka, pohovor k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení azylu na území České republiky, ze kterého byl vyhotoven protokol. Stěžovatelka uvedla, že ji v Moldavsku fyzicky napadli neznámí muži, kteří hledali jejího manžela, poté byla napadena i na Ukrajině na ulici. S násilníky se posléze již nepotkala, ale měla strach, proto odjela do České republiky. Zde dostala správní vyhoštění, a tak požádala o azyl.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek krajského soudu a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Dle ust. § 2 odst. 5 zákona o azylu za pronásledování se pro účely tohoto zákona považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo státu posledního trvalého bydliště v případě osoby bez státního občanství nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním.

Pokud stěžovatelka uvádí jako právní důvod své kasační stížnosti ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., je nutno uvést, že nesprávné posouzení právní otázky spočívá v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní závěr, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen. Takové pochybení však Nejvyšší správní soud v rozhodnutí krajského soudu z důvodů níže uvedených neshledal.

Stěžovatelka v průběhu správního řízení uvedla, že důvody, pro které žádá o azyl, jsou strach z neznámých soukromých osob a snaha o legalizaci pobytu. K tomu Nejvyšší správní

soud zcela ve shodě s Krajským soudem v Ostravě uvádí, že důvody uváděné stěžovatelkou zcela jednoznačně nejsou podřaditelné pod zákonnou definici pojmu pronásledování tak, jak je chápána zákonem o azylu. Za pronásledování by mohlo být v souvislosti s ohrožením soukromými osobami pokládáno leda odmítnutí veřejné moci poskytnout ochranu před tímto ohrožením, pokud by toto odmítnutí mělo typicky povahu šikany ze strany veřejné moci pro některý z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Jak však vyplývá ze správního spisu, tak tomu v případě stěžovatelky nebylo, neboť tato se nepokusila požádat o pomoc ani státní či jiné orgány, nýbrž svoji situaci řešila odchodem do jiné země.

Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že stěžovatelka v průběhu azylového řízení neuvedla žádné relevantní skutečnosti svědčící o tom, že by mohla být vystavena pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, a proto je závěr o neudělení azylu její osobě zcela v souladu s právním řádem.

Jestliže stěžovatelka v kasační stížností dále uvedla, že krajský soud se nevypořádal s otázkou, zda nesplňuje podmínky pro udělení azylu dle ust. § 14 zákona o azylu, Nejvyšší správní soud naopak shledal, že rozsudek krajského soudu obsahuje vylíčení důvodů, pro které krajský soud shledal správní uvážení správního orgánu týkající se otázky humanitárního azylu v souladu se zákonem o azylu. Skutečnosti, které stěžovatelka uvedla v kasační stížnosti, nemohou na tomto posouzení nic změnit. Nejvyšší správní soud považuje za vhodné zdůraznit, že sama stěžovatelka ve správním řízení tvrdila, že podala žádost o udělení azylu až poté, co jí bylo uděleno správní vyhoštění, aby si v České republice legalizovala pobyt. Tento její důvod rozhodně není důvodem hodným zvláštního zřetele, pro který je možno udělit humanitární azyl, ba naopak, je v přímém rozporu s cíli a principy azylového řízení.

Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že azyl je už historicky právním institutem, kterým nositel jedné svrchované moci (v moderní době nositel státní suverenity, tedy stát) poskytuje svou ochranu někomu, kdo se nachází pod jurisdikcí jiné státní svrchovanosti, kterou (a právě jí) je bezprávně ohrožen na svobodě, zdraví, životě nebo jiných základních hodnotách. Pro případ, kdy se státní příslušník jiného státu rozhodne dlouhodobě pobývat na území České republiky, disponuje právní řád České republiky patřičnými právními prostředky, mezi které rozhodně nepatří azylové řízení.

Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí krajského soudu přezkoumal v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnila stěžovatelka ve své kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Ze všech shora uvedených důvodů shledal kasační stížnost jako nedůvodnou, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl bez jednání postupem dle § 109 odst. 1 citovaného zákona, dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

Stěžovatelka podala návrh, aby kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek dle ust. § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud o návrhu nerozhodl, neboť má za to, že pro takové rozhodnutí odpadl vydáním meritorního rozhodnutí důvod.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatelka v soudním řízení úspěch neměla, proto nemá právo

na náhradu nákladů řízení. Správní orgán nárok na náhradu nákladů řízení nevznesl, proto mu ho soud nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. dubna 2006

JUDr. Radan Malík
předseda senátu